

NOVADNIEKS

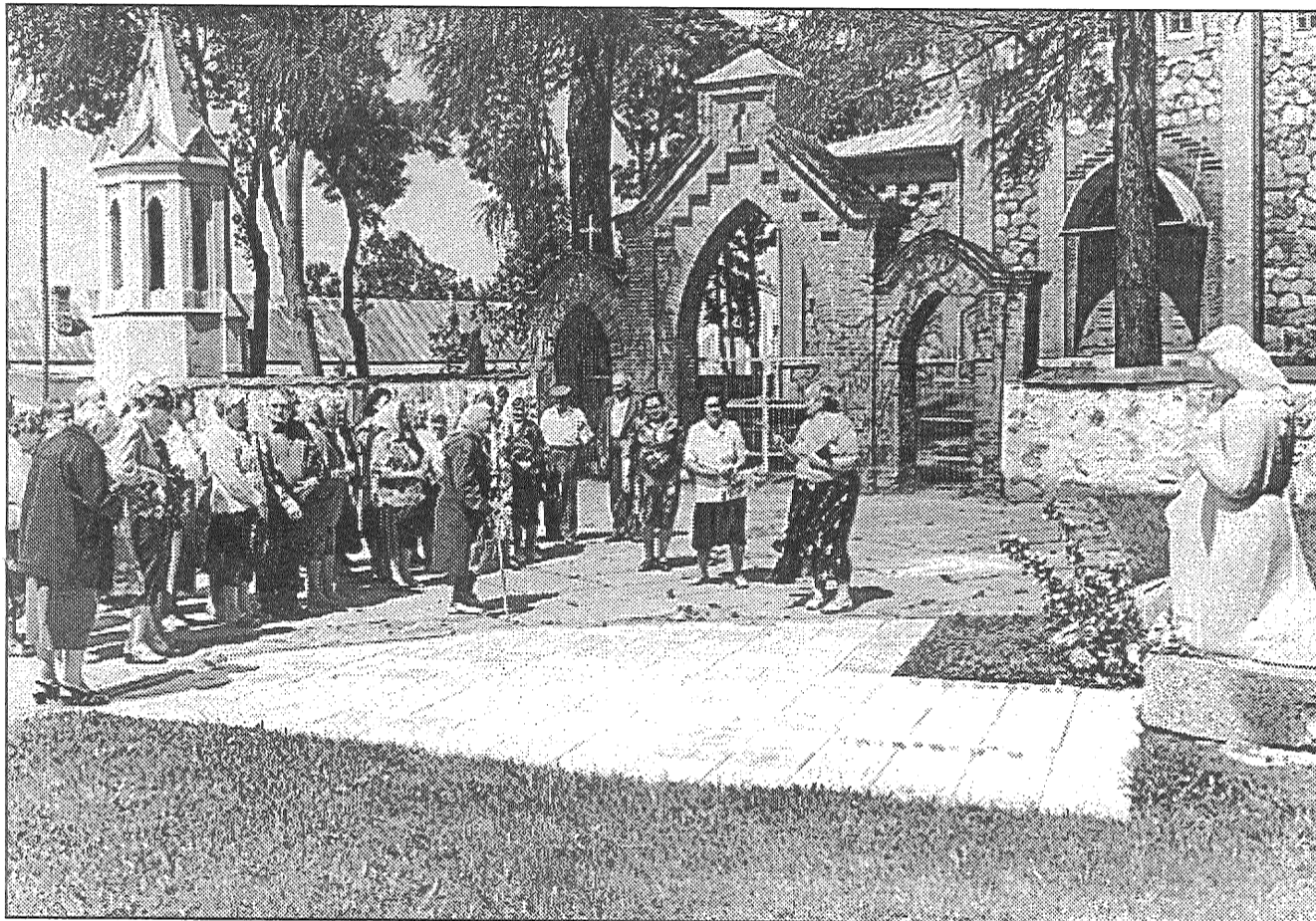
PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 45 (6954)

● Trešdiena, 1999. gada 16. jūnijs

● Cena Ls 0,22

14. jūnijs — Komunistiskā terora upuru piemiņas diena

14. jūnijs. Tāpat kā visos iepriekšējos gados mūsu tautas atmiņā skaudri iesāpas latviešu moku ceļš.

Attēlā: atceres brīdis Komunistiskā terora upuru piemiņas dienas priekšvakarā pie pieminekļa tiem, kas nepārnāca.

J.Silicka foto

Iespēja piedalīties Sociālās palīdzības fonda izsolē

Preiļu rajona padomes sociālās aprūpes nodaļas vadītāja Juta Fadejeva informēja «Novadnieku», ka Labklājības ministrijas Sociālās palīdzības fonds rīko atklātu projektu izsoli «Par labāko projektu alternatīvo (neinstitucionālo) sociālās palīdzības pakalpojumu attīstīšanu un sniegšanu iedzīvotājiem».

J.Fadejeva paskaidroja, ka pašvaldību

iestādēm, nevalstiskajām organizācijām un uzņēmējdarbības tā ir iespēja iegūt valsts finansējumu līdz 15 tūkstošiem latu savu projektu īstenošanai. Vienīgais priekšnoteikums, ja pašvaldību līdzfinansējums būs ne mazāks par 30 procentiem no kopējās projekta summas.

Visi, kuri vēlas veidot un attīstīt savā pašvaldībā jaunas sociālās aprūpes formas — dienas centrus, mājas aprūpes birojus, pakalpojumus ģimenēm ar bērniem, grupu dzīvokļus personām ar ga-

rīga rakstura traucējumiem, var piedalīties izsolē. Tā notiks 29. jūnijā pulksten 12.00 Sociālās palīdzības fondā, kurš atrodas Rīgā, O.Vācieša ielā 4. Pieteikumi uz izsoli jāiesniedz līdz 29. jūnija pulksten 10.00.

Izsoles nolikumu var saņemt un sīkāku informāciju gūt Preiļu rajona padomē sociālās aprūpes nodaļā ierodoties personīgi vai pa telefonu 23935.

L.Kirillova

ZIŅAS

■ 15. jūnijā Zemkopības ministrijā starp zemkopības ministru Pēteri Salakzanovu un Preiļu rajona padomes priekšsēdētāju Arvidu Soldānu noslēgta vienošanās par ministrijas īpašumā esošo ēku izmantošanu Aglonas internātgimnāzijas vajadzībām.

Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore informēja, ka nākamais solis būs nomas līguma noslēgšana starp rajona padomi un Jaunaglonas arodvidusskolu. Tas nozīmē, ka Aglonas internātgimnāzija ar pilnām tiesībām var uzskatīt arodvidusskolas ēkas par savām jaunajām mājām. Telpās jau sākas remonts, bet rajona padome uz Zinātnes un izglītības ministriju ir aizsūtījusi lūgumu par papildus līdzekļu piešķiršanu šim mērķim. Iespējams, ka tuvākajā laikā Ministru kabinetā tiks risināts jautājums par Jaunaglonas arodvidusskolas nodošanu rajona padomei.

L.Kirillova

■ Uz Izglītības un zinātnes ministrijas 1999. gada balvas saņemšanu šodien uzaicināti trīs rajona skolotāji: Valentīna Griezāne no Līvānu 1. vidusskolas, Marija Indāne no Dravnieku pamatskolas un Veneranda Sprinģe no Rudzētu vidusskolas. Skolotājus ministrijas apbalvojumam izvirzīja pašvaldības. Valentīna Griezāne ir pensionēta svešvalodu skolotāja, bet joprojām Līvānu skolēniem palīdz apgūt svešvalodas. Marija Indāne ir latviešu valodas un literatūras, kā arī deju skolotāja, bet Venerandas Sprinģes audzēkņi var lepoties ar labām matemātikas zināšanām.

L.Rancāne

■ 11. jūnijā Preiļu arodvidusskolā notika Tautas partijas jaunatnes organizācijas (TPJO) Preiļu rajona nodaļas dibinātāju sanāksme, kurā apstiprināja TPJO nolikumu, ievēlēja valdi. Sanāksmē piedalījās 14 jaunieši, TPJO priekšsēdētājs un 7. Saeimas deputāts Māris Vītols, TPJO biroja vadītājs Ritvars Rēpelis un domu biedri no Rēzeknes. Valde darbosies trīs cilvēku sastāvā, valdes priekšsēdētāja — Ingūna Zīmele — TP Preiļu biroja vadītāja. TPJO Preiļu rajona nodaļa aicina jauniešus, kuriem interesē jaundibinātās nodaļas aktivitātes, griezties pie I.Zīmeles vai zvanīt pa tālruni 22864 vai 21136.

Ā.Elsts,

TPJO Preiļu nodaļas valdes loceklis

Cienījamie rajona lauku iedzīvotāji!

Kas gan ir vēl aizņemtāki un darbos iegrimuši vasarā kā laucinieki! Tāpēc «Novadnieka» redakcija nolēma atvieglot laikraksta pasūtīšanu jūlijam, nākamajiem trim mēnešiem vai visam otrajam pusgadam. Kopā ar laikrakstu 16. jūnijā pastnieks jūsu pastkastītē būs ielicis arī abonēšanas kvīti. Pirmkārt, tā vairs nebūs pastā jāpērk, otrkārt, jau mājās varēsiet to aizpildīt un tikai tad doties uz savām pasta nodaļām un samaksāt par abonēšanu. Katrā ziņā laikrakstu praktiskāk un lētāk ir pasūtīt nevis pirkt.

Viens gan vasaras karstumā un Ligo svētku noskaņā jāpatur prātā — «Novadnieku» varat pasūtīt tikai līdz 20. jūnijam.

Jūsu **NOVADNIEKS**

Uzmanību, reklāmdevēji!

No 17. līdz 30. jūnijam reklāmas cenas «NOVADNIEKĀ» pazeminātas par 10%. Izmantojiet šo izdevību!

~~Ls 0,50 cm²~~ Ls 0,45 cm²

Lai labāk varētu plānot reklāmas izvietošanu, paziņojam, ka laikraksts «Novadnieks» iznāks 19., 26., 30. jūnijā.

Nacionālās ziņas

Privatizācijas sertifikātu cenas kāpj mēneša beigās

Ekonomikas ministrijas Privatizācijas departamenta apkopotie dati liecina, ka privatizācijas sertifikātu tirgū vērojama interesanta tendence — katra mēneša beigās ievērojami paaugstinās sertifikātu cenas, ziņo LETA. Piemēram, šī gada aprīļa beigās privatizācijas sertifikātu cenas strauji pieauga no 1,40 latiem par sertifikātu 28. aprīlī, bet 30. aprīlī viena sertifikāta cena bija jau 2,24 lati. Savukārt maija sākumā cena atkal samazinājās. Maija beigās bija vērojams līdzīgs process — privatizācijas sertifikātu cena pieauga no 1,31 lata par sertifikātu 27. maijā līdz 2,25 latiem par sertifikātu 31. maijā, bet 1. jūnijā atkal kritās līdz 1,38 latiem.

Brīvības piemineklim ziedoti 173 400 latu

Gada laikā Brīvības pieminekļa restaurācijai un remontam ziedoti 173 452,72 lati, no kuriem 107 022,12 latu ziedoti Latvijā, informē Brīvības pieminekļa atjaunošanas fonda priekšsēdētājs Raimonds Bulte. Viņš atzina, ka fonda darbības ēnas puse ir tā, ka 43 987,17 latu un 2000 dolāru palikusi iesaldēti «Rīgas Komercbankā», kurus cer atgūt. Pieminekļa remontdarbiem nepieciešami apmēram 400 tūkstoši latu, tāpēc fondam jā rūpējas, lai tiktu savākts pēc iespējas vairāk līdzekļu.

Jau trīs malārijas gadījumi Latvijā

Maijā atklāti divi malārijas slimnieki, bet kopumā šogad mūsu valstī reģistrēti jau trīs eksotiskās kaites gadījumi. Šī slimība Latvijā tiek importēta, un mūsu purvos malārijas odi pagaidām nevaicējas. Abos maijā atklātajos gadījumos nepatīkamā un saldzinoši smagā slimība atklāta jūrniekiem, kas nav lietojuši profilaktiskos medikamentus. Pēdējos gados šo slimību visbiežāk atved no tūrisma un darījuma braucieniem uz tropu zemēm, Armēniju un Azerbaidžānu.

Puse ērcu ir inficētas

64 no 123 Nacionālās vides un veselības centra laboratorijā šogad pārbaudītajām ērcēm izrādījās inficētas ar ērcu encefalītu. Šogad Latvijā diagnosticēti jau 19 ērcu encefalīta gadījumi. Pērn valstī 10 cilvēki miruši ar ērcu encefalītu. Kopumā saslimuši 1029, no tiem 60% pārslimojuši smagākā formā. Medīki joprojām iesaka vakcināties. Vakcinācijas cena aptuveni ir 8 lati, un pirmajā gadā nepieciešamas divas devas. Pēc gada jāizdara revakcinācija, bet turpmāk jāvakcinējas reizi trijos gados.

Latvijā totāla krīze

Rūpniecības produkcijas izlaides apjomi valstī samazinājušies par 12,5%. Lielākais ražošanas samazinājums šī gada četrās mēnešos skāris zivju un zivju pārstrādes, augļu un dārzeņu pārstrādes, citu pārtikas produktu ražošanas nozares, liecina publikoti Centrālās statistikas pārvaldes šī gada četrās mēnešu dati. Kā iemeslus šai krīzei speciālisti min gan Krievijas ekonomisko krīzi, gan to, ka Latvijā nav savas rūpniecības attīstības stratēģijas.

Bezdarbs — 10,1%

Bezdarba līmenis valstī maijā sasniedzis 10,1% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita. Uz 31. maiju reģistrēti 120 860 bezdarbnieki. Visaugstākais bezdarba līmenis kā atkal ir Latgalē — Rēzeknes (29,1%), Krāslavas (23,8%), Balvu (23,7%) un Preiļu (23,6%) rajonā. Rīgā — 5,6%. Saldus rajonā — 6,3% un Ogres rajonā — 7,6%.

Repše brīdina par budžeta negrozīšanas sekām

Latvijas Bankas prezidents Einārs Repše aizrādījis valdībai un Saeimai, ka izmaiņas šī gada budžetā būtu jāpieņem pēc iespējas drīzāk. E.Repše brīdina, ka pretējā gadījumā ir apdraudēta Latvijas ilgā laikā izcīnītā atzīnība un esot iespējama valsts kredītreitīga samazināšana. Kredītreitīga samazināšanas gadījumā sekas var būt bēdīgas visiem — gan valdībai, gan privātajam sektoram, jo naudu ārzemēs var vienkārši neaizdot. Tādējādi ir nopietni apdraudēta valsts ekonomiskā attīstība. Pašreiz valstī tekošā konta deficīts pārsniedz jau 10% (pieļaujamā norma ir 1 - 2% no iekšzemes kopprodukta), arī fiskālais deficīts nebūs mazāks par 2,9%. Ja valstī ir dubults deficīts, tā ir ļoti nelabvēlīga zīme ārvalstu investoriem. Bet valdība vēl līdz rudenim grasās domāt, vai budžeta grozījumi tiešām nepieciešami.

Ziņas sagatavoja
T.Eište

Ekonomikas ministrijas pārstāvji Preiļos

11. jūnijā Preiļu rajonu apmeklēja Ekonomikas ministrijas parlamentārais sekretārs Imants Stirāns un uzņēmējdarbības attīstības politikas departamenta direktors Andris Linužs. Uz tikšanos ar EM pārstāvjiem rajona padomē bija aicināti pašvaldību vadītāji, lauksaimniecības departamenta speciālisti un rajona izglītības pārvaldes darbinieki.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, EM pārstāvju vizītes mērķis — ar lauksaimniecības speciālistiem, pašvaldību vadītājiem un rajona padomes nodaļu vadītājiem pārrunāt svarīgākās problēmas saimnieciskajā attīstībā. Līdzīga tikšanās jau bijusi Daugavpils rajonā. I.Stirāns un A.Linužs Ekonomikas ministrijā strādā nesen, tāpēc uzskata, ka darbs var dot atdevi tikai tad, kad izpētīta situācija visā Latvijā un apzinātas arī lauku cilveku, zemnieku un uzņēmēju problēmas.

I.Stirāns un A.Linužs tikās ar Rušonas pagasta uzņēmējiem (tieši Rušonas pagastā ir visvairāk lauku uzņēmēju, kuri iesnieguši savus projektus atbalstam Ekonomikas ministrijā), uzklauzīja viņu domas un piekrita spriedumam, ka visas problēmas vienlaikus atrisināt nav iespējams. Piemēram, zemniekus uztrauc iekšējā tirgus aizsardzība, bet vienlaikus viņiem jāsaprot, ka jābūt arī konkurencei. EM pārstāvji informēja, ka Latvijas lēmums iestāties Eiropas Savienībā diktē savus noteikumus un likumus, kuri jāie-

● Ekonomikas ministrijas uzņēmējdarbības attīstības politikas departamenta direktors Andris Linužs un EM parlamentārais sekretārs Imants Stirāns.

vēro. Līdz 2005. gadam Latvija no ES ik gadus saņems 90 miljonus ECU lielu dāvinājumu, lai par šiem līdzekļiem varētu uzlabot infrastruktūru un tuvināt valsts kopējo līmeni Eiropas standartiem.

I.Stirāns un A.Linužs apmeklēja arī Rudzātu speciālo internātskolu un pasniedza skolas beidzējiem Raimonda Paula apsveikumu izlaidumā. A.Pastore pastāstīja, ka, pateicoties Jaunās partijas deputātu pulēm (Imants Stirāns ir 7. Saeimas

deputāts no Jaunās partijas), no valsts budžeta skolai šogad iedalīti 70 tūkstoši latu remontam. I.Stirāns mierinājis skolas vadību, ka, neskatoties uz valsts budžeta problēmām, skola naudu saņems, iespējama vienīgi aizkavēšanās. Pašlaik Rudzātu speciālā internātskola no aprīļa jau saņem pa 15 tūkstošiem latu ik mēnesi.

L.Kirilova
J.Silicka foto

Vilciens Rēzekne — Daugavpils nekursēs

8. jūnijā Daugavpils rajona padomē ar Latgales pašvaldību izpilddirektoriem un speciālistiem tikās «Latvijas dzelzceļa» vadība un Satiksmes ministrijas pasažieru pārvaldījumu departamenta pārstāvji.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes galvenais speciālists pasažieru pārvaldījumos Uldis Koņečņijs, tikšanās galvenais temats — «Latvijas dzelzceļa» pieņemtais lēmums neatjaunot pasažieru vilciena Rēzekne — Dau-

gavpils kursēšanu. Piebildīsim, ka šis maršruts tika slēgts pēc tam, kad pavasara plūdu laikā pie Krāces tika izskalots dzelzceļa uzbērums un tas bija pamatīgi jāremontē.

Uldis Koņečņijs izteica viedokli, ka dabas radītā avārijas situācija bijusi pēdējais piliens dzelzceļnieku pacietības kaušā — viņi jau sen gribējuši slēgt minēto maršrutu. Pagājušajā gadā, piemēram, maršruts Rēzekne — Daugavpils radījās «Latvijas dzelzceļam» aptuveni 300 tūkstošus latu lielus zaudējumus. Arī vilcienā ritošā sastāva remontā un uzlabošanā

pērn nav ieguldīts ne santīms.

Taču tie Preiļu rajona Aglonas, Rušonas un Pelēču pagasta iedzīvotāji, kuri reizumis izmantoja vilciena pakalpojumus, var būt droši, mierināja Uldis Koņečņijs — 8. jūnijā Daugavpilī parakstīta vienošanās, kurā ietverts punkts, kas paredz, ka uzņēmumi «Daugavpils autobusu parks» un «Jēkabpils autobusu parks» kompensēs vilciena trūkumu ar jaunu autobusu maršrutu atklāšanu. Autobusi kursēs apmēram tajā pat laikā, kādā kursēja vilciens.

L.Kirilova

Kultūras ziņas

«Starp Jāņiem un Pēteriem» — tepat kaimiņos

Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvīra Brovacka informēja «Novadnieku», ka Daugavpils rajona padomes tautas izglītības un kultūras centrs 27. jūnijā aicina uz dziesmu un deju svētkiem Višķos. Pasākumam dots nosaukums «Starp Jāņiem un Pēteriem», kas patiesībā ir pēdējais brīdis pirms siena plaušanas, kad vēl var papriecāties.

Dziesmu un deju svētku programmā paredzēts garīgās mūzikas koncerts Višķu katoļu draudzes baznīcā, amatnieku darbu izstāde un tirdziņš, folkloras kopu koncerts stadionā, svētku koncerts Višķu estrādē un zaļumballe.

Paulāna ceplī atkal dzims podi

Raiņa Literatūras un mākslas muzejā «Jasmuiža» sen iecerētā Andreja Paulāna keramikas cepļa būvdarbi rit veik-

smīgi. Tāpēc, E.Brovacka informēja, 2. un 3. jūlijā paredzēti cepļa atklāšanas pasākumi.

2. jūlijā notiks cepļa iekuršana. Paredzams, ka apdedzināt savus darbus uz jauno cepli atvedīs septiņpadsmit podnieki no visas Latgales.

3. jūlijā ap pusdienlaiku paredzēta cepļa atvēršana un Andreja Paulāna piemiņas izstādes atklāšana muzeja izstāžu zālē. Skatītāju uzmanībai tiks piedāvāti oriģināli materiāli no muzeja krājumiem — dokumenti, iespieddarbi, fotoattēli, keramika. Interesants varētu būt Latgales keramiķu «slavas gājieni» no izstāžu zāles uz cepli, kur dienas gaismā tiks celti tikko apdedzinātie darbi. Būs siers, pīrāgu un alus izstāde ar nobaudišanu, sadziedāšanās pie Jašas, no cepļa izcelto darbu izsole, kā arī apdziedāšanās un danči. Pašam Paulānam droši vien patīktu.

Gaida vasaras kursi

No 7. līdz 11. jūlijam diriģenti, kor-

meistari, dziedāšanas un mūzikas skolotāji, kā arī vokālo ansambļu vadītāji tiek aicināti piedalīties vasaras kursos Irlavā (Tukuma rajonā). Amatierkolektīvu vadītājiem tiek piedāvātas praktiskās nodarbības vokālajā dziedāšanā, runas mākslā, teorētiskas nodarbības par mūzikas psiholoģiju, muzicēšanas ietekmi uz spēju attīstību, par dziedāšanas biedrībām, par mūzikas kalendāru Latvijā 2000. gadam, kā arī tautasdziesmas izpratni un pielietojumu.

Dramatisko kolektīvu salidojums

Līvānu kultūras nama dramatisks kolektīvs pošas uz 9. Latvijas amatieru teātru salidojumu, kas no 2. līdz 4. jūlijam notiks Valkā un Valgā (Igaunija). Salidojuma laikā paredzēta ne tikai teātra spēlēšana, bet arī daudz izstāžu, koncertu, tikšanās, deju cepšanas pasākumu un citādu izdarību, uz kurām vienmēr gatavi aktieri.

Sagatavoja L.Kirilova

Uzsākta rajona teritorijas plānojuma izstrāde

9. jūnijā Preiļu rajona padomes locekļi noklausījās atskaiti par Preiļu rajona attīstības programmas izstrādes gaitu. Pēc tam padomes locekļi, pamatojoties uz «Teritorijas attīstības plānošanas likumu», nolēma pasludināt rajona teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu, kā arī nodrošināt sabiedrības līdzdalību šajā procesā.

Padomes locekļi nolēma turpināt darbu pie administratīvi teritoriālās reformas projekta izstrādes un atbalstīt Vārkavas (Ūpmalas, Rožkalnu, Vārkavas pagasti) un Galēnu (Siļukalna, Galēnu, Stabulnieku pagasti) pašvaldības sadarbības padomes izveidošanu, kā arī plānošanas reģiona «Līvānu novads un Jersika» nodibināšanu.

L.Kirilova

Graudu intervence — no 1. novembra

Zemkopības ministrijas apspriedē 17. martā tika izskatīti jautājumi par graudu intervenci, kas šogad sāksies nedaudz vēlāk — 1. novembrī. Beidzot projekts ir apstiprināts.

«Novadniekam» stāsta rajona lauksaimniecības departamenta direktors Jānis Vucēns:

— Šī gada graudu intervences projektu (jēdziens nav jāvienādo ar valsts iepirkumu) Ministru kabinets akceptēja 25. maijā un tā ir produkcijas pārpalikuma izņemšana no tīrums. Rudzu un kviešu cena

ar 1. novembri noteikta 67 latu apjomā par tonnu, bet ar katru nākamo mēnesi — par vienu latu augstāka. Minimālajai piegādājamo graudu partijai jābūt 20, bet maksimālajai — 300 tonnas. Iepriekšējā gadā minimālais daudzums bija 50 tonnas, maksimālais netika limitēts. Process ilgs līdz nākamā gada aprīlim, kad par tonnu valsts maksās 72 latus bez PVN.

Izmainītas kvalitātes prasības: rudziem krišanas skaitlis 100 sekundes. Eksperti atzinuši, ka pagājušajā gadā kvalitātes normas pārsniegušas ES prasības.

A.Rancāns

Zemē vēl daudz indes

Pēc publikācijas laikrakstā «Novadnieks» par pesticīdu kapsētas likvidēšanu Moskvino ciemā Preiļu pagastā (šī gada 5. jūnijs) uz redakciju piezvanīja bijušais kopsaimniecības mehanizators no Sutru pagasta Jānis Magdaļonoks. Izrādās, ka pirms desmit gadiem (1988. vai 1989. gadā) netālu no Ašenieku purva ar traktorū JUMZ viņš apracis krietnu kravu papīra maisos sabērtu pesticīdu. Vietu norādījušas tā laika saimniecības agronomes. Tagad to bez darbu izpildītāja varētu atrast vēl kādi divi trīs cilvēki.

«Novadnieks» sazinājās ar Daugavpils

reģionālās vides pārvaldes sauszemes ekosistēmas aizsardzības inspektoru Vladislavu Dzeni. Par šīs pesticīdu glabātavas eksistenci viņš dzirdēja pirmo reizi. Solīja tikties ar aculieciniekiem, piezvanīt uz Dobeles rajona Gardenes (raksta autors atvainojas par neprecizitāti publikācijā «Likvidēta valstī pēdējā pesticīdu kapsēta», kur Gardene kļūdains nosaukums par Gārseni) indīgo ķīmikāliju valsts mēroga glabātavu.

Varbūt vēl kāds atceras līdzīgu un jau aizmirstu kapsētu?

A.Rancāns

«Dzeipuram» — 20

● Rožkalnu pagastā Arendoles parkā divdesmit gadu jubileju svin folkloras ansamblis «Dzeipurs».

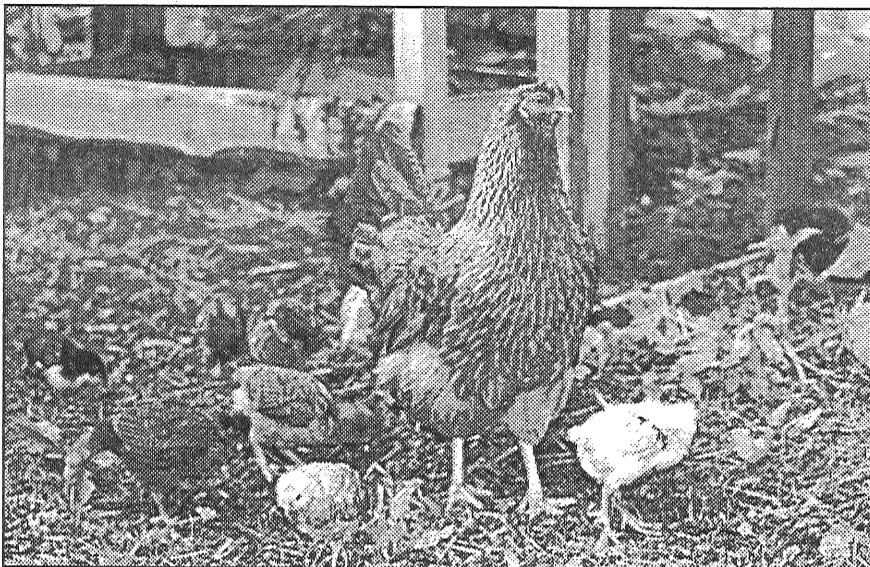
Uz folkloras ansambļa «Dzeipurs» 20 gadu jubileju Arendolē ieradās daudz apsveicēju. To vidū bija arī folkloras ansambļi no Riebiņiem, Vecvārkavas, Kalupes, Rožkalnu pagasta priekšsēdētāja A.Spuriņa, Arendoles pamatskolas direktors J.Lazdāns, bijušā folkloras ansambļa «Sakta» dalībnieces. Par «Dzeipura» vēsturi un darbošanos stāstīja ansambļa dziedātājas V.Kokina, J.Ancāne, M.Salceviča. Ska-

nēja dziesmas gan «Dzeipura» izpildījumā, gan kopīgi ar ansambli «Sakta», gan arī tās, ar kurām jubilārus sveica ciemiņu ansambļi: «Vecvārkava», «Jumaleņa», Kalupes vīri.

Bet nobeigumā folkloras ansambļa «Dzeipurs» vadītāja Marija Salceviča pateicās visiem apsveicējiem un klausītājiem, kā arī aicināja uz kopīgu dziesmu «Oi galdeņi, oi galdeņi».

M.Salceviča

Mājputni mūsu sētā

Lauku sētās mājputni ir ierasta lieta. Pavasaros arī pilsētnieki, laisot sludinājumus par **caļu, pilēnu, zoslēnu u. c. pārdošanu, sāk prātot — varbūt arī manā piemājas dārziņā var izmītināt piļu pāri, bet nojumē dažas vistīņas. Taču māc šaubas, vai prātis kopt mazo, pūkaino radiibiņu, kuras dzīvība vēl tik trausla.**

Caļi

No pirmajām dienām caļiņiem jāsaņem laba, pilnvērtīga barība. Inkubatora caļiem jābūt ēst un dzert tūlīt pēc to atgādāšanas mājās, bet vistas perētājiem — 16 stundas pēc izšķilšanās. Pirmajās trīs dienās var dot cieti novārītu, sasmalcinātu oļu, mazliet pamērcētus kviešu, miežu, kukurūzas putraimus vai biežpienu. Olu sajauc ar biežpienu un putraimiem. Sākot no trešās dienas, var dot svaigu zālīti — nātres, āboliņu. Ceturtajā, piektajā dienā barībai pievieno svaigus, sarīvētus burkānus, vāriņus, sasmalcinātus kartupeļus. Sestajā, septītajā dienā maisījumu papildina ar liesu gaļas buljonu vai vāriņiem zivju produktiem. Atsevišķos traukos noliek minerālbarību, gliemežus, kaulu miltus vai upes granti.

Caļi jāēdina vienā un tajā pašā laikā, pirmās 10 dienas 8-6 reizes, vēlāk 4-3 reizes dienā.

Broileri

Visjūtīgākie broileru caļi ir pirmās divas nedēļas, tādēļ arī temperatūrai mītnē un zem sildītāja jābūt augstākai nekā dējējvistu caļiem.

Termoregulācija caļiem nostabilizējas tikai no 14. līdz 16. dienai. Broileri visā audzēšanas periodā jāēdina neierobežoti un vislabāk ar speciālo broileru kombinēto spēkbarību. Ja šādas barības nav, pirmajās 5-7 dienās izēdina cieti novārītas un sasmalcinātas olas, svaigu biežpienu vai putraimus. Dzirdināmos traukos jābūt tīram, 18-22 grādus siltam ūdenim. No 2.- 3. dienas var piebarot svaigus zaļumus. Izdzirdīt var arī labi sarīvētu pienu. Izēdināmai mīkstbarībai jābūt irdenai, un to gatavo no maltiem graudiem (ne pārāk smalkiem), piena produktiem, zivju miltiem, rauga vai gaļas buljona. No 20. dienas izēdina kartupeļus.

Tītarēni

Tītarēni ir vāriņāki nekā citu mājputnu mazuļi. Audzēšanai nepieciešamas tīras, sausas, siltas un labi vēdināmas telpas.

Tītarēni cieš no zemas temperatūras, paaugstināta gaisa mitruma un caurvēja.

Redze tītarēniem normalizējas tikai dažas dienas pēc izšķilšanās. Tāpēc barības un dzirdināmie trauki jānovieto spilgtā apgaismojumā. Ja tītarēnu nav daudz, pirms pirmās ēdināšanas katram knābītī ar pipetīti var iepilināt šādu barojošu maisījumu: glāzē piena rūpīgi izmaisa 2 tējkarotes cukura, 6 siki sasmalcinātas polivitamīnu tabletes un nedaudz (naža galu) penicilīna vai biomicīna.

Pirmajā dienā ēdina ik pēc 1,5-2 stundām, vienā reizē dod cieti novārītu, sakaļpātu oļu, nākamajā — biežpienu. Lai kā no 2. līdz 4. dienai var dot biežpienu, kam piejauca mērcētus vai sautētus putraimus (labāk kviešu vai kukurūzas). Padzerties var dot arī svaigu rūgušpienu. Intensīvu augšanu nodrošina biežpiens, gaļas — kaulu milti, zivju milti, saussais vājpiens (īpaši augšanas sākumā). No 3. dienas atsevišķās barības siltītēs dod svaigu, sasmalcinātu, mīkstu zālīti, vislabāk — āboliņu, nātres, lucernu vai sīpollokus. Tieši pirmajā dzīves nedēļā loki tītarēnus pasargās no zarnu saslimšanām.

No 5. vai 6. dzīves dienas tītarēnus pakāpeniski var pieradināt pie kombinētās spēkbarības, kas paredzēta mājputniem.

Pīles

Mazie pilēni ir krietni izturīgāki nekā citu mājputnu mazuļi.

Jau pirmajās dzīves dienās tiem siltītēs ber irdeni mīkstbarību no miežu vai kviešu putraimiem vai miltiem, biežpiena, vājpiena, gaļas un zivju produktiem. Maisījumam pievieno arī sakaļpātu zāli, nātres. Vēl dod arī vāriņus kartupeļus, ēdiena atliekas, raugu. Atsevišķā siltītē vienmēr jābūt grantij, gliemežvākiem vai koka ogleim. Ja pilēni aug bez ūdenskrātuves, tos, vecākus par mēnesi, ēdina 4 reizes dienā, katreiz dodot tik daudz barības, cik tie spēj notiesāt 20-30 minūtēs. Karstā laikā pilēni jābaro arī vēlu vakarā, jo karstumā tie maz ēd.

Zosis

Pirmajās dzīves dienās zoslēni ir vārgi un ātri saaukstējas, tāpēc mītnē jānodrošina šāda temperatūra: pirmajās 5 dienās jābūt 30 grādu, 6.-10. dienā — 27 grādiem, 11.-20. dienā — 24 grādiem, 21.-30. dienā — 20 grādiem, bet vecākiem par 30 dienām — 18 grādiem.

Ja pie mājām ir pļavas un plaši lauki, jūs droši varat iegādāties zoslēnus — vasarā zosis pārsvarā pārtiek no zāles.

Zosis labi izmanto zaļbarību un sakņaugus, kartupeļus, bet ziemā — siena miltus. Zoslēni ēd ne tikai dienā, tāpēc barībai silēs jābūt visu diennakti. Pirmajā dzīves nedēļā zoslēnus ēdina ar cieti novārītu oļu, putraimiem, sasmalcinātu zālīti (tā var aizņemt pat pusi no pārējās barības). Mīkstbarības sagatavošanai izmanto pienu vai rūgušpienu. Zoslēniem ļoti garšo arī izmērcēti, sasmalcināti zirņi un pupas. No 20-30 dienu vecuma zoslēnus baro ar vāriņu kartupeļu maisījumu, kam pievienots vājpiens. Mīkstbarību dod tik daudz, cik putni spēj apēst 30-40 minūtēs, lai tā neieskābtu. Var sākt dod arī drupinātus graudus. Sākumā ēdina 5 vai 6 reizes, vēlāk 3 vai 4 reizes dienā. Zoslēnus dzirdina ar tīru, svaigu ūdeni. Atsevišķās silēs jābūt grantij un gliemežvākiem.

Izmantoti materiāli no SIA «Lauku Avīze» izdotās «Mājputnu avīzes»

J.Silicka foto

No Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājumiem

Toreiz, kolhozu laikos...

Ši gada martā visa Latvija nolieca galvas to cilvēku piemiņai, kuri pirms piecdesmit gadiem lopu vagonos uzsāka ceļu uz Sibīriju, preti nezināmajam. Viņu bija desmiti, simti, tūkstoši. Taču simti tūkstošu palika tepat Latvijā. Dažādu iemeslu dēļ viņiem bija palaimējies, viņi nebija iekļuvuši padomju varas «neuzticamo» sarakstos. Taču arī dzimtajās sētās šo cilvēku liktenis neveidojās pārāk labvēlīgs — tieši tad sākās Latvijas zemnieku gadsimtiem ierastās dzīves graušana jeb «dzišana kolhozos».

Tas bija kaut kas pavisam neizprotams un neloģisks, jo pilnīgi acgārnī tika apgriezta lauku cilvēku vērtību piramīda. Visiem pēkšņi bija jāgādā nevis par savu, bet par kaut kādu kopu īpašumu. Kas no tā iznāca, rādīja laiks un tas, ar kādu steigu un pat zināmu nikuņu deviņdesmito gadu sākumā kolektīvās saimniecības tika likvidētas.

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā sakrāti interesanti materiāli ne tikai par represijām, bet arī par šķietami mierīgajiem notikumiem — kolhozu dibināšanu. Par to pēc daudziem gadiem atmiņās dalās cilvēki, toreiz notikušā līdzdalībnieki. Nav skaidrs tikai viens — kāpēc nevēlas, lai atklātībā tiktu izpausti viņu uzvārdi. Bailes? Bet ar bailēm sirdī jau nevar dzīvot mūžīgi. Un tad, kad iet runa par nacionālajiem partizāniem, izvešanām uz Sibīriju, parasti tiek nosaukti arī vārdi un uzvārdi.

«Novadnieks» ievēro to cilvēku lūgumu, kuri, daloties savās atmiņās, nav vēlējušies sevi izpaust atklātībā. Atmiņās, kuras publicēsim šajā un citos laikraksta numuros, minēsim tikai aptuvenus apvidus, no kuriem nāk stāstītāji. Šoreiz par to, kā kolhozi tikai dibināti tagadējā Rožupes pagasta teritorijā.

□ □ □

Mūsu ģimene bija ierakstīta kulakos. Sevišķi bagāti jau nebijām, taču tīri nabagi arī ne. Kā jau visiem kulakiem, arī mums bija uzliktas ļoti lielas normas, ko nodot valstij. Burtiski žņaudza nost. Piena un olu knapi pietika, ko atdot, pašiem gandrīz nekas nepalika.

Kolhozi sākās 1949. gada naktī no 24. uz 25. martu. No rīta klausāmies — viens aizvests, otrs, trešais... Un tad jau nekādu problēmu ar sadzīšanu kolhozos nebija. Visi vienprātīgi un draudzīgi sarakstījās kolhozā, par kuru neviens neko skaidri nezināja. Par Sibīri-

ju, par to gan visi zināja, ka tā ir ļoti tālu un auksta zeme.

Kolhozom atdevām divus zirgus, govīs, aitas un inventāru. Tēvs gan paslēpa šo un to kūtsaugšā, pažobelēs, kādā kaudzītē. Bet kaimiņi laikam aptuveni zināja, kas mums ir palicis. Un tad pats priekšnieks ar kādiem citiem atmāca, izcilāja visas pakulas, spaļu čupas un izložņāja pažobeles. Savāca iemauktus, grožus, pat vecu ratu riteni. Var sacīt, pēdējo striķu galu aizveda. Nezinu, kāpēc tagad toreiz notikušo nesauca par represijām...

Un tad sākās tas apdziedātais ceļš uz komunismu jeb verdzība. Agri no rīta brigadieris jau sit durvis, ka jāiet darbā. Katru un katru dienu bija jāiet, kaut arī ne katru reizi no rīta zinājām, kas būs jādara.

Atceros, ka rāvām kolhoza cukurbietes. Tieši no tūruma aizsūtīja uz Līvānu dzelzceļa staciju kraut vagonos. Kā rāvām bietes basām kājām, tā no lauka uz Līvāniem arī aizveda. Un visi uz mums skatījās. Pusdienās kādi pavēcāki vīri piesēdināja tuvāk pie ugunsura, lai apsildāmies. To krāvēju bija daudz no dažādiem kolhoziem. Melnā tumsā atveda mājās.

Plūcām linus, ravējām bietes, vācām sienu. Tikai kino tagad rāda, ka strādāja dziedādami. Mēs toreiz nedziedājām vis.

No vienas gotiņas salasīju krējumu, sasītu sviestu, salasīju kaut cik olu, kādu kilogramu sīpolu un nesu svētdien uz Līvāniem uz tirgu. Bet tirgus Līvānos bija viņā galā, tālu. Veikalos nemaz negāju iekšā. Saujā sazmieguši nesu tās kapeikas mājās, jo citas naudas

nebija. Un uz tirgu arī kājām gāju ne kā citādi. Zirgu jau kolhozs nedodu. Citreiz pa pusdienai sievietes no brigādes darbiem izbēga, lai aizietu uz purvu dzērvenēs.

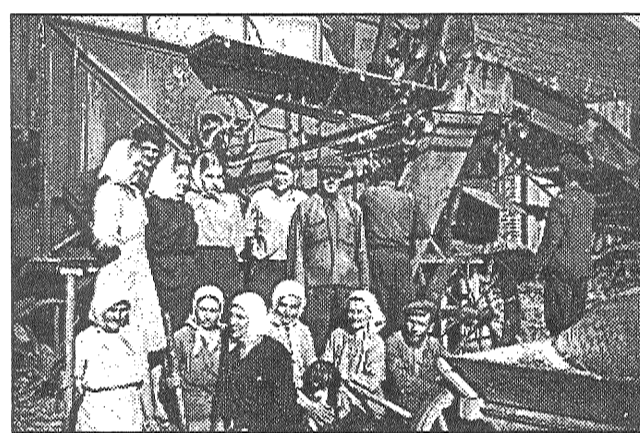
Nekādu dekrēta atvaļinājumu nebija, nekādu dekrēta naudu arī neviena sieviete nesapņēma. Pirms dzemdībām sievietes pat pie ārsta negāja, jo aiz darbiem nebija laika. Žņaudza mūs vai nost.

Jā, arī tā bija, ka pusdienlaikā saliku maizīti krāsnī. Bet izcept nebija laika. Vecais tēvs tad palika mājās un vilka laukā, kad likās labi un kā saprata.

Un galvenais, ka tas darbs bija jādara pilnīgi par brīvu. Gada beigās mēs nedabūjām

● Kolhoza «Jaunā gvarde» vadība, centrā kolhoza priekšsēdētājs A.Tenis.

● Kulšanas talka kolhozā «Jaunā gvarde». 1951. gada augusts. Rušonas pagasts.

● Rudzu pļauja Gelenovā. 1951. gads.

● Zemes mērīšanas darbi kolhozā «Jaunā gvarde». 1952. gada 28. maijs.

pilnīgi neko, ne naudu, ne graudus, ne arī ko citu. Tikai ap 1957. gadu kolhozniekiem sāka maksāt algu.

Tā, lūk. Paglupi jau mēs toreiz bijām. Bet tagadējie cilvēki arī nav diez ko gudrāki, ja tā kārtīgi padomā. Toreiz brigadieris, pātagu pa gaisu vicinādams, kļiedza, ak, tu neiesi darbā, ak, tev nepatīk kolhozs — tūlīt taisies uz Sibīriju! Tagad arī visu no mums gandrīz par baltu velti paņēma un kļiedz, ka tā liek Eiropas Savienība. Kā nav, tā nav lauciniekiem naudas...

(Turpmāk vēl)
Sagatavoja L.Kirillova

Mūsu novadnieki

Priesteri Henriku Beču pieminot

1999. gada 3. maijā tālu no Latvijas Kanādā Dieva mierā aizgāja priesteris Henriks Bečs.

Viņa šūpulis kārts Preiļu rajona Riebiņu draudzē, Silajāņu pagastā 1915. gada 28. janvārī. Priesteris tēvs Onufrijs bija cēlies no nabadzīgas daudzbērnu ģimenes. Jaunībā, taupīgi dzīvodams, cara laikā bija nopircis Silajāņu pagasta Nalobnā 41 ha nekultivētas zemes gabalu, līdz lidumus, cēlis mājas un kopā ar sievu Mariju ierīkojis saimniecību un izaudzinājis sešus bērnus: divus dēlus un četras meitas.

Beču ģimene bija ļoti strādīga un reliģioza. Katru svētdienu, lietus vai sniegs, visa kuplā saime devās uz deviņus kilometrus attālo Riebiņu baznīcu, ko sauca par savām otrajām mājām.

Henrikam pirmā skolotāja bija māte, kura zēnu mācīja lasīt, dziedāt un skaitīt lūgšanas. Deviņu gadu vecumā Henriks uzsāka mācības Riebiņu pamatskolā.

Pēc pamatskolas beigšanas Henriks iestājās

Aglonas katoļu ģimnāzijā. Kad zināšanas bija apgūtas šajā gaismas pilī, jauneklīs apņēmības pilns devās uz galvaspilsētu, kur iestājās Rīgas katoļu Garīgajā seminārā, kas 1938. gadā kļuva par Latvijas Universitātes Katoļu teoloģijas fakultāti, kur studēja līdz 1940. gadam. Fakultāte tika slēgta, un Henrikam nekas neatlika, kā doties mājās un turpināt studijas pašmācības ceļā.

Pēc vācu okupācijas centīgais jauneklīs devās uz Aglonu, lai pabeigtu studijas, jo darbu bija uzsācis Garīgais seminārs. 1943. gada 25. martā — Dievmātes svētkos bīskaps B.Sloskāns viņu un vēl citus jauneklus ordinēja par priesteriem.

Prīmicija notika tā paša gada 9. maijā Riebiņos. Tā bija liela un neizmirstama diena gan piederīgajiem, gan draudzei, jo Henriks Bečs bija pirmais garīdznieks no šīs draudzes. Metropolīts A.Springovičs 1943. gada 15. maijā nozīmēja par vikāru un skolu kapelānu Daugavpili pie dekāna V.Zundo Svētā Pētera baznīcā. Tā bija jaunā priesteris pirmā un pēdējā darbavietā Latvijā.

Nejauši nokļuvis 1944. gadā Rīgā, viņš vairs netika atpakaļ uz Daugavpili, jo tur bija ienākusi krievu armija. 6. oktobrī vācieši H.Beču apcietināja uz ielas Rīgā un tūlīt

izsūtīja uz Vāciju.

Pēc II pasaules kara priesteris H.Bečs apkalpoja bēgļu nometnes amerikāņu okupācijas joslā, vēlāk — angļu nometnē. 1949. gadā bīskaps J.Rancāns viņu sūtīja studijās uz Romu Gregoriana universitātē. Tur H.Bečs studēja baznīcas vēsturi. Uzrakstot disertāciju «Katoļu darbība Latvijā 16. gs.», viņš ieguva licenciāta grādu.

Pēc studijām H.Bečs mēroja ceļu uz Kanādu, kur darbojās Albertas provincē. Viņš priekšzīmīgi kalpoja vairākās draudzēs par vikāru, vēlāk — par prāvestu. Atjaunoja un uzcēla vairākus dievnamus un draudžu mājas. Iespēju robežās apkalpoja arī trimdas latviešus visā Rietumkanādā.

1972. gadā H.Bečs kā tūrists ieradās Latvijā un pēc 28 svešumā pavadītiem gadiem satikās ar savu sirmo māmuļu un pārējiem piederīgajiem, kuri jau bija atgriezušies no izsūtījuma tālajā Sibīrijā, kur mūža mājas atrada tēvs Onufrijs un jaunākā māsa Tekla 23 gadu vecumā. Šoreiz priesteris ar saviem piederīgajiem tikās Rīgā. Tikai otrajā Latvijas apmeklējuma laikā 1988. gadā viņš aizbrauca uz Riebiņiem. Kādreizējo dzīvojamo māju vairs nebija, augļu dārzs izpostīts, bet priekšzīmīgās saimniecības vietā, kas bija iekopta divu

paudzju sūrā un neatlaidīgā darbā, palikusi postaža. Dziļā sāpju smeldzē pārņēma priesteris, to visu redzot.

Atgriezies Kanādā, H.Bečs pensionēja un ķērās pie plašas savas biogrāfijas aprakstīšanas. Grāmata iznāca 1992. gadā Kanādā. Tā sastāv no 192 lappusēm ar 43 foto uzņēmumiem un vairākām ģeogrāfiskām kartēm. Tās nosaukums angļu valodā «Here I Am». Tur saistošā stāstījumā autors attēlojis savu notikumiem bagāto dzīvi un savu piederīgo neapskaužamo likteni Latvijā un Sibīrijā. Grāmatai ir liela kultūrvēsturiska nozīme.

Šajā grāmatā ir ievietota pat Latvijas valsts himna «Dievs, svētī Latviju!» un tās tulkojums angļu valodā. Katrs lasītājs, lai kur viņš dzīvotu, var ļoti labi orientēties par Latviju. Grāmatai ir liela nozīme arī tajā ziņā, ka tā savus lasītājus visā plašajā pasaulē iepazīstina ar tautu pie Baltijas jūras — latviešiem, par kuriem lielās tautas tik maz zina.

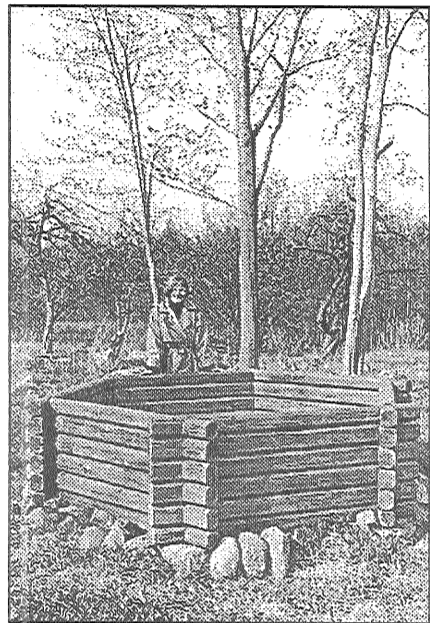
Ticīgie sēro par priesteri Henriku Beču aiziešanu mūžībā un lūdzas par viņa dvēseli: — *Lai ņem tevi Kristus, kas tevi saucis, un lai eņģeļi aizved tevi debesu valstībā! Uz redzēšanos mūžībā!*

Alberts Budže,
priesteris

Vai labi pazīsti savu novadu?

Sākusies vasara un reizē ar to — mugursomu un ceļasomu kravāšana tuvākiem un tālākiem ceļiem. Nav ko noskumt, ja ģimenes budžets neļauj mest skatienu pāri robežām. Ir tik daudz jauku vietu arī pašu zemītē, un vai katrs var apgalvot, ka pazīst apkārtni tuvāko trīsdesmit kilometru rādiusā?

Top literārā taka

● Galēnu pagasta padomes priekšsēdētāja Leontina Saleniece pie radžu akas, kas šopavas ar katlu ieguvusi grodus.

Galēnu pagastā pamazām istenojas iecere par literārās takas izveidošanu, un viens no pirmajiem veikumiem ir rakstnieces Anitas Liepas dzimtas vietas sakārtošana. Šopavas uzstādīta piemiņas zīme viņas dzimtas mājvietā, kā arī uzlikti grodi radžu akai.

Radžu aka ir īpatnējs krāvums no akmeņiem. Tie sakārtoti zviņveida formā. Šādas akas Latvijā atrodamas ļoti reti. Aka ir nedaudz iebrukusi un gaida lielākus tīrīšanas darbus. Kā teica Galēnu pagasta padomes priekšsēdētāja Leontina Saleniece, ja grib dabūt tīru dzeramo ūdeni, jāparokas dziļāk. Taču šo īpatnējo aku būvēšanas stilu pratuši tikai sentēvi, un diez vai kāds tagadējais meistars uzdrošinātos tādu būvēt.

Aka pastāvējusi jau rakstnieces Anitas Liepas vectēva dzīves laikā, tātad tās vecums ir ap simts vai pat vairāk gadiem. Šajā akā nekad nav trūcis ūdens, acimredzot, te ir pazemes avoti.

Akas veidojums ir īpatnējs, un uz tās nevarējuši uzlikt grodus tradicionālajā četrstūrī. Meistars Arturs Bogdanovs ieteicis grodus veidot sešstūrīnainus. Anitas Liepas bijušās mājas apkārtnē paredzēts iesēt zālāju, saglabāt ābeļdārzu, kurā šopavas pagasta padomes norīkoti sabiedrisko darbu strādnieki izcirta krūmus. Tie auguši līdz pat ābeļu galotnēm. Sakopta apkārtnē, kas bijusi pilna ar mājas drupām un lūžņiem, aizaugusi ar briksņiem. Darbi veikti arī rakstnieces tēva brāļa māju «Svēteli» sakopšanā.

Svēteli bijušais saimnieks nomocīts Sibīrijā, un viņam — Aleksandram Sondoram, Latvijas armijas virsniekam ar augstu pakāpi un ieņemamo amatu Daugavpils garnizonā tālajā Sibīrijā esot pie dzelzceļa stacijas atklāta piemiņas zīme. «Lauku Avīzē» šajā sakarībā bijis pat jautājums — vai viņa dzimtajā pagastā piemiņa tiekot glabāta.

Atklāta mācību — ekoloģiskā taka

Upmalas pagastā pie Vārkavas vidusskolas izveidota un atklāta mācību ekoloģiskā taka. Tās veidošanu veica Daugavpils Pedagoģiskās universitātes DIVIC Vārkavas vidusskolas nodaļa «Dabas draugs», bet finansiāli un materiāli sponsorēja Reģionālais vides centrs Centrāl un Austrumeiropai, ASV organizācija «Ecologia» un Upmalas pagasts. Taču katrai jaunai iecerei vajadzīgs kāds entuziasts, kas neželos savu brīvo laiku un enerģiju, un Vārkavas vidusskolā tāda ir bioloģijas skolotāja Helēna Piziča. Takas svinīgajā atklāšanā viņas adresē izskanēja daudz pateicības vārdi. Tālinām dzegužu balsīm skanot, pie skolas savas melodijas locīja Upmalas meiteņu «Vālodzīte», uz atklāšanu bija ieradusies apkārtnējo pagastu padomju priekšsēdētāji — Astrida Spuriņa no Rožkalniem un Artūrs Štagars no Vārkavas, kā arī galvenais saimnieks — Upmalas padomes priekšsēdētājs Pēteris Bondars. Skolā šajā dienā notika rajona bioloģijas skolotāju metodiskās apvienības seminārs, tāpēc arī bioloģijas skolotāji, kā arī rajona skolu valdes pārstāvji ar interesi uzzināja par vārkaviešu paveikto.

Vārkavas takas veidotāji piedāvā astoņas tematiskas ekskursijas: Vārkavas taka; Vārkavas novads; Dendroloģija, Vārkavas parks; Dubna — fauna un flora; Matemātiski aprēķini dabā; Ārstniecības augi; Orientēšanās apvidū; Dzīve pļavā.

Pēc svinīgā atklāšanas brīža, kad no takas rādītāja tika noņemts pienežziedu vainags, klātesošie ciemiņi, kā arī skolas audzēkņi un skolotāji tika aicināti uz pirmajiem soļiem jaunajā takā. Cik daudz interesantu parādību dabā paliek nemanīts, ja tām pavirši aizsteidzamiem garām. Kā šis ozols takas sākumā ar zaru tiltu, kas liecina par koka draudzību? Milestību? Kā bērziņi strēlnieku dārzā, ko savulaik stādījuši latviešu sarkanie strēlnieki un arī Ēvalda Valtera dzīvesbiedre Gribačas kundze.

Katrai no ekskursijām ir sava tēma, bet tās visas veidotas ar milestību un cieņu pret dabu un ar vēlmi modernāt skolēnos vēlēšanos iepazīt mums apkārt esošo dzīvo pasauli.

Mācību — ekoloģiskās takas atklāšanas ciemiņi tika aicināti arī uz kopīgu pikniku Dubnas ielocē — uz pussalas, līdz kurai bija nokļūstams pa svaigi būvētiem koka tiltiņiem un celiņiem. Šeit dega uguns kuri, un gaidīja saimnieču sarūpēts cianasts.

L.Rancāne
J.Silicka foto

● Vārkavas vidusskolas skolotāja Helēna Piziča rajona bioloģijas skolotājiem seminārā lika pētīt arī Dubnu, — piesmelt dūņas un ar dažādām metodēm noteikt ūdens tīrību.

● Ar šo brīdi Vārkavas mācību — ekoloģiskā taka ir atklāta.

● Mācību un ekoloģiskās takas iekārtošanā skolotājai Helēnai Pizičiai čaklākie palīgi bija (pirmajā rindā) Andris Smans, Andris Volonts, Arturs Ceirāns, Jānis Lazdāns un (otrajā rindā) Jānis Upenieks, Jānis Pizičs, Arturs Stikāns, Aldis Pūga.

Atā, bērni, un sveika, skola!

● Ziedu gatvi nākamajiem pirmklasniekiem veido «Kāpēcīšu» jaunākās grupas bērni.

Jau izskanējis izlaiduma valsis pamatskolu beidzējiem, eksāmenus kārtos divpadsmitie. Bet vai tāpēc nav vēra ņemami kādi citi svētki, kāds cits izlaidums? Par to, kā ardievas bērniem saka Līvānu bērnu un jauniešu centra pirmsskolas pulciņu «Ziniši» un «Kāpēcīši» mazie absolventi, «Novadniekam» stās-

ta abu pulciņu skolotājas Marija Vilcāne un Biruta Mazure. Šis bērnu un jauniešu centram bija jau piektais izlaidums.

Marija Vilcāne: — Viņi ir kā putnēni, jau drusku paaugušies un kuriem nobrieduši spārniņi. Gribi vai negribi, bet jāatstāj mazā mīļā ligzdiņa un jāuzsāk lielais un nopietnais ceļojums uz tālo zi-

● Pirmsskolas pulciņa «Ziniši» bērni savā izlaidumā kopā ar skolotāju Birutu Mazuri.

nību zemi. Izlaidumā nākamie pirmklasnieki saņēma zinību zemes grāmatas atslēgu. Zinību grāmatai nekad nevar aizšķirt pēdējo lapu, tāpēc — lai nekad nebeidzas interese par to!

Biruta Mazure: — Pajautāji un bērni pastāstīs, kā viņi «kāpēcīšu» pulciņā mācījās zīmēt, veidot, aplicēt, mācījās

pazīt burtus, skaņas sadalīt līdzskaņos un patskaņos, mācījās rēķināt, iepazīt pulksteņi, gadalaikus un mēnešus, mēģināja atstāstīt izlasīto, arī rotaļāties, dejojot, dziedāt un teātri spēlēt. Bērni ieklausījās cits citā un ieguva sev jaunus draugus.

Publicēšanai sagatavoja
L.Kirillova

VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS
AGENTŪRAS INFORMĀCIJA

Par aktualitātēm pensiju likumdošanā

Kā palielinās pensijas apmērs pensionāriem, kuri sasnieguši 80 gadu vecumu?

Pamatojoties uz grozījumiem likumā «Par valsts pensijām», pārejas noteikumu 15. punktu, kas stājas spēkā 1999. gada 1. maijā, pensijas, kas piešķirtas līdz 1997. gada 1. janvārim, pensionāriem, kuri ir sasnieguši 80 gadu vecumu, palielinās par 10 procentiem no pensijas apmēra.

Piemērs: pensijas apmērs no 1999. gada 1. maija (ar 1999. gada maija indeksāciju) ir Ls 51,77. Palielinātās pensijas apmērs no 1999. gada 1. maija ir Ls 51,77 x 1,1 = Ls 56,95.

Palielinātās pensijas starpība par maiju tiks izmaksāta 1999. gada jūnijā.

Tām personām, kuras sasniegušas 80 gadus pēc 1999. gada 1. maija, pensija palielināta apmērā nosakāma no 80 gadu vecuma sasniegšanas dienas.

Atšķiršies palielinātās pensijas aprēķins personām, kurām veikti pensiju pārrēķini 1997. un 1998. gadā, papildinot uzkrāto darbstāžu līdz 1995. gada 31. decembrim, pamatojoties uz pensionāra iesniegumu un darba stāžu apliecinājošiem dokumentiem.

Šīs personas maijā turpināja saņemt saglabāto 1998. gada novembra pensijas apmēru. Šīm personām pensijas palielinājumu 10 procentu apmērā aprēķinās pensijas apmēram, kurš izveidojās pārrēķināto pensiju pārskatīšanas rezultātā saskaņā ar 1998. gada 24. novembra MK noteikumiem nr. 444.

Tāpat gan indeksēts, gan palielināts tiks pārskatītais pensijas apmērs, bet nevis saglabātais, t. i. pensijas apmērs, kuru saņem pensionārs, kā to paredz MK noteikumi nr. 444.

Piemēram: 1977. gadā piešķirtai vecuma pensijai 1998. gada jūlijā bija veikts pensijas pārrēķins saskaņā ar dokumentu iesniegšanu par darbu savā saimniecībā. Līdz 1999. gada maijam pensionārs, kas sasniedzis 80 gadus, saņēma saglabāto novembra pensijas apmēru — Ls 65,30. Saskaņā ar MK noteikumiem nr. 444 pārskatītais pensijas apmērs šai personai ir mazāks un sastāda Ls 61,16. Pensijas apmēra indeksācija un palielinājums par 10 procentiem tiek veikts ar pārskatīto apmēru, t. i. $61,16 \times 1,0031 \times 1,1 = Ls 67,48$.

Tāpat pensionāram, kurš sasniedzis 80 gadu vecumu, no 1999. gada maija izmaksājams pensijas apmērs būs Ls 67,48.

No kādas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķinā-

ma vecuma pensija 1999. gadā?

Saskaņā ar likuma «Par valsts pensijām» 26.1. pantu vidējo apdrošināšanas iemaksu algu nosaka Labklājības ministrija. 1998. gadā vidējo apdrošināšanas iemaksu algu Latvijā bija Ls 122,57.

Aizejot pensijā 1999. gadā, vidējā apdrošināšanas iemaksu alga ir apdrošinātās personas 36 mēnešu vidējā apdrošināšanas iemaksu alga laikā no 1996. gada līdz 1999. gadam. Ja šajā periodā pensijas pieprasītājs ir nostrādājis mazāk par 36 mēnešiem, vidējā apdrošināšanas iemaksu alga nosakāma, dalot apdrošināšanas iemaksu algas summu ar 36.

Ja apdrošinātajām personām un par bezdarbniekiem atzītajām personām apdrošināšanas (darba) stāžs Latvijā, bet politiski represētajām personām līdz 1991. gada 1. janvārim, saskaņā ar likumu «Par valsts pensijām» nav mazāks par 30 gadiem un apdrošinātās personas 36 mēnešu vidējā apdrošināšanas iemaksu alga ir mazāka par 1998. gada vidējo apdrošināšanas iemaksu algu valstī, tad valsts vecuma pensija 1999. gadā tiek aprēķināta no vidējās iemaksu algas valstī par 1998. gadu, t. i. no Ls 122,57.

Vidējā apdrošināšanas iemaksu alga tiek pielietota arī pārrēķinot līdz 1996. gada 1. janvārim piešķirtās valsts vecuma pensijas, ja tiek papildināts uzkrātais apdrošināšanas (darba) stāžs. Pensija tādā gadījumā tiek pārrēķināta saskaņā ar likuma «Par valsts pensijām» pārejas noteikumu 16. punkta 1. apakšpunktu pēc formulas:

P = 0,3 x 122,57 + 0,004 x 122,57 x AS, kur

P — pensija

AS — apdrošināšanas stāža pilni gadi.

Kādi darba periodi veido apdrošināšanas stāžu, piešķirot invaliditātes pensiju?

Saskaņā ar likuma «Par valsts sociālo apdrošināšanu» 6. pantu invaliditātes apdrošināšanai ir pakļauti tikai tie darba ņēmēji un pašnodarbinātie, kuri nav sasnieguši vecumu, kas dod tiesības saņemt vecuma pensiju: pašlaik vīriēši — 60 g. v., sievietes — 57 g. v. Invaliditātes apdrošināšanai vairs nav pakļauti:

► darba ņēmēji un pašnodarbinātie, kuriem ir noteikta 1. un 2. grupas invaliditāte;

► visas personas, kuras kopj bērnu, kas nav sasniedzis pusotra gada vecumu;

► personas, kuras saņem bezdarbnieka pabalstu un slimības vai maternitātes pabalstus;

► nestrādājošie invalīdi.

Piešķirot invaliditātes pensiju, apdrošināšanas (darba) stāžā, kā arī aprēķinot vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, ņemami vērā darba periodi, kuros ir izdarītas iemaksas invaliditātes apdrošināšanai.

1996. gadā un 1997. gadā par strādājošiem invalīdiem ir izdarītas sociālās apdrošināšanas iemaksas visiem sociālās apdrošināšanas veidiem. Sakarā ar to darba periodus šajos gados var ieskaitīt apdrošināšanas (darba) stāžā un darba ienākumus var ņemt vērā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanai.

Aprdrošināšanas iemaksas 1996. gadā un 1997. gadā par bērna kopšanas laiku, par bezdarbnieka pabalsta, slimības un maternitātes pabalsta saņemšanas laiku, invaliditātes laiku, par obligāta dienaslaika izdarītas no dažādiem fondiem vai valsts pamatbudžeta un veido pensijas kapitālu, kas paredzēts tikai vecuma un izdienas pensiju aprēķināšanai.

Kādos gadījumos var pieprasīt vecuma pensiju no jauna?

Pensiju var pieprasīt no jauna, ja vecuma pensija bija piešķirta līdz 1997. gada 1. janvārim un pēc 1996. gada 1. janvāra ir nostrādāti pilni 3 gadi (1996. g., 1997. g., 1998. g.).

Pensijas sākuma kapitālu (par darbu līdz 1995. gada 31. decembrim) aprēķina no 3 gadu vidējās algas par periodu no 1996. gada 1. janvāra līdz 1998. gada 31. decembrim. Ja Latvijā uzkrātais apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 30 gadiem un vidējā alga ir mazāka par valstī noteikto vidējo apdrošināšanas iemaksu algu valstī, tad, aprēķinot pensijas sākuma kapitālu, ņems vērā 1998. gada vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, t. i. Ls 122,57, un pensiju aprēķinās no vidējās apdrošināšanas iemaksu algas valstī.

Strādājošiem pensionāriem, kuri vēl nav izmantojuši šādu iespēju, iesakām pieprasīt pensiju no jauna, ja sakrāts vismaz 36 mēnešu pensijas kapitāls. Taču jāņem vērā, ka nozīme ir arī gadu skaitam. Jo lielāks vecums, jo lielāka no jauna piešķirtā pensija.

Izmantot šādu iespēju vai ne — tas katra paša ziņā.

Indivīduālas konsultācijas var saņemt Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Preiļu filiālē Preiļos, A. Paulāna ielā 3a, 11. kabinetā.

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Preiļu filiāle

**POLICIJAS ZIŅAS
(31. maijs — 6. jūnijs)**

► 31. maijā Līvānos, Biedrības ielā Aleksandrs Ģ. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

► 31. maijā Līvānos, Lāčplēša ielā Staņislavs T. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

► 31. maijā tika konstatēts, ka zemnieku saimniecībā «SID-99» ar automašīnu KRAZ-255 veda kokmateriālus bez kokmateriālu transportēšanas pavadzīmēm. Sastādīts administratīvais protokols.

► 31. maijā Rušonas pagasta Gailišos Vladimirs D. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības pret J.R. Ierosināta krimināllieta.

► 31. maijā Riebiņos, Miera ielā 10 Vasiliji K. sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

► 31. maijā Riebiņos, Dārzu ielā 4 Vladislavs K. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

► 31. maijā Preiļos, Brīvības ielā Arvids V. ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.

► 31. maijā Preiļos, Raiņa bulvārī 25 Jānis R. sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

► 1. jūnijā Līvānos, Rīgas ielā 48 I.G. no šķūnīša pazuda sieviešu velosipēds. Ierosināta krimināllieta.

► 1. jūnijā Turku pagasta Jaunsilavās-2 aizdegās individuālā uzņēmuma «Daugulis un Co» veikala bēniņi. Ugunsgrēku ātri likvidēja, bēniņi izdega tikai 1 kvadrātmetra platībā.

► 1. jūnijā Jersikas pagasta Lauros automašīnas Audi 80 vadītājs Igors N. netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un ietriecās metāla konstrukcijās. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

► 1. jūnijā Līvānos, Rīgas ielā Jānis G. izdarīja huligāniskas darbības pret I.S. Sastādīts administratīvais protokols.

► 1. jūnijā Preiļos, Liepu ielā Viktors A. sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

► 2. jūnijā ceļa Aizpurieši — Pilišķi 4. kilometrā automašīnas VAZ 2101 vadītājs Vadims K. netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Divi pasažieri ar traumām tika nogādāti slimnīcā. Notiek izmeklēšana.

► 2. jūnijā Preiļos, linu fabrikas teritorijā notika sadursme starp automašīnu URAL 5557, kuru vadīja Georgijs I., un automašīnu BMW 525, kura pieder Viktoram I. Sadursmes rezultātā tika bojātas abas automašīnas. Sastādīts administratīvais protokols.

► 2. jūnijā ceļa Preiļi — Krāce 12. kilometrā automašīnas Honda Civic vadītāja Antoņina K. netika galā ar automašīnas vadīšanu, nobrauca no ceļa un iebruca krūmos. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

► 2. jūnijā Līvānos, Lāčplēša ielā Viktors M. sarīkoja skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

► 3. jūnijā Turku pagasta Jaunsilavās veikalā «Kalniņi» tika konstatēts, ka tur pārdod preces, kurām beidzies realizācijas termiņš. Sastādīts administratīvais protokols.

► 3. jūnijā Līvānos, Rīgas ielā Jānis G. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu, kā arī ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.

► 4. jūnijā Aglonā, Meža ielā Ivans M. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

► 4. jūnijā Līvānos, Rīgas ielā 41a tika konstatēts, ka Valērijs Z. veikalā nelikumīgi pārdeva alkoholiskos dzērienus. Veikalā atrasti arī nemarkēti tabakas izstrādājumi. Sastādīts administratīvais protokols.

► 4. jūnijā Līvānos Andris A. ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.

► 5. jūnijā Līvānos Dainis N. un Jevgēnijs D. izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

► 5. jūnijā ceļa Līvāni — Preiļi 30. kilometrā automašīnas Opel Ascona vadītājs Jānis B. (Madonas iedzīvotājs) nenovadīja savu automašīnu, nobrauca no ceļa un apgāzās. Cietušo nav. Bojāta automašīna. Sastādīts administratīvais protokols.

► 6. jūnijā Līvānos, Avotu ielā Vladimirs I. sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

► 6. jūnijā Preiļos, Upiša ielā Vladimirs F. sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

► 6. jūnijā Sīļukalnā, Madonas ielā Juris S. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

► 6. jūnijā Preiļos, Aglonas un Rēzeknes ielu krustojumā automašīnas Audi 80 vadītājs Valērijs I. šķērsoja ielu, kad luksoforā dega sarkanā gaisma, un izraisīja sadursmi ar automašīnu VAZ 21063. Bojātas abas automašīnas. Notiek izmeklēšana.

► 6. jūnijā Sutru pagasta Meža Ončuļos Vilnis B. izdarīja huligāniskas darbības pret J.Z. Izteikts oficiāls brīdinājums.

► 6. jūnijā Preiļu pagasta Dervanišķos P.T., strādājot savā kartupeļu tīrumā, atrada rokas granātu F-1. Vēlāk granāta tika likvidēta.

► 6. jūnijā uz ceļa Riebiņi — Silajāni (Silajānos) motocikla IŽ vadītājs Ligvards T. netika galā ar sava braucamā vadību un apgāzās. Motocikla vadītājs un pasažieris ar traumām nogādāti slimnīcā. Notiek izmeklēšana.

Preiļu rajona policijas nodaļas informācija

Vairāk uzmanības jāvēlti bērniem

Pēdējo nedēļu laikā Preiļu rajona policijas nodaļas nepilngadīgo lietu inspekcijā reģistrēti divi gadījumi par pazudušiem bērniem. Jāsaka, nekās ļauns ar bērniem nav atgadījies. Tomēr nepilngadīgo lietu inspekcijas inspektore Silvija Brokāne vēlējās izteikt savu viedokli par notikušo.

S. Brokāne pastāstīja, ka pirmajā gadījumā pamatīgu satraukumu ģimenei radījis kāds četrpadsmitgadīgs zēns, kurš, dodoties ceļā uz laukiem pie vecmāmiņas, nejauši iekāpis pavisam cita maršruta autobusā. Tikai labu

gabalu nobraucis, viņš attapies, ka kļūdiļies, tāpēc izkāpis un nakti pavadījis pie kādas attālas radniecības, kuras mājās nav telefona. Nākamās dienas rītā puišs pārradījis mājās sveiks un vesel, bet tuvīnieki bija paspējuši ne pa jokam satraukties.

Otrs gadījums noticis tepat Preiļos Daugavpils ielā ar četrgadīgu mazuli, kurš visu dienu pavadījis spēlējoties svešas mājas pagalmā. Tikai vakarā pieaugušie aizdomājušies, ka kaut kas īsti nav kārtībā. Bērns ticis nogādāts Preiļu slimnīcas bērnu nodaļā, bet policijas darbinieki uzsākuši viņa vecāku meklējumus...

Preiļu rajona policijas nodaļas nepilngadīgo lietu inspekcijas inspektore Silvija Brokāne:

— Miļie vecāki, cieniņjamie pieaugušie, esiet uzmanīgāki un vērtīgāki pret bērniem — gan saviem, gan svešiem. Skolās nesen sākās brīvlaiks, bērniem tagad ir daudz brīva laika, kuru viņi vēl neprot izmantot lietderīgi. Lai gan minētajos gadījumos ar zēniem viss beidzās labi, statistika liecina, ka ik gadus tieši vasaras brīvdienās ar bērniem notiek dažādi nelaimes gadījumi. To iemesls ir pieaugušu vienaldzība un nevērtība. Nepaejiet garām svešam bērnam, kurš vēl vakara stundā atrodas uz ielas. Iespējams, ka viņam vajadzīga jūsu palīdzība vai padoms. Visbiežāk tas būs pilnīgi pietiekami, lai novērstu nelaimes gadījumu.

L. Kirillova

Komerckursa otrais izlaidums

● Skolēnu darbi par tēmu «Uzņēmīgs cilvēks un viņa aktivitātes» mācību priekšmetā «Uzņēmējdarbības pamati». Tās nav ģimnāzijas skolnieču jaunās formas, bet gan tērpi aprīļa humora dienā ar devīzi «Biznesā tikai sievietes».

Liekas, pavisam nesen Preiļu Valsts ģimnāzijā tika uzsākta komerczinību apmācības programma, tomēr pagājuši jau četri gadi, un tūlīt būs otrais izlaidums tiem skolēniem, kuri mācījās pēc jaunajam programām. Uzkrāta pieredze, sasniegti arī labi rezultāti. Daudz komerckursā labā ir darījusi viņu audzinātāja matemātikas skolotāja Anna Leņonova, kura bijusi pietiekoši stingra un reizē arī saprotoša visus trīs ģimnāzijas gadus. Lielu ieguldījumu devuši skolotāji Regīna Pastare, Anita Lazdāne, Vija Pīzele, Anitra Poplavska, Marilyn Izzi, Natālija Pīzele, Jānis Eglītis.

Kādi bijuši ģimnāzijā pavadītie gadi pašreizējiem absolventiem — 3. komerckursam? Paši skolēni atzīst, ka daudz un grūti ir bijis jāmācās speciālajos priekšmetos — ekonomikā, tirgūzinībās, uzņēmējdarbības pamatos, darba un saimnieciskajās tiesībās, lietvedībā, kā arī vispārīgajās priekšmetos — algebrā, ģeometrijā, valodās. Kā lielu ieguvumu jaunieši novērtēja mācību praksi, jo tajā viņi varbūt pirmo reizi saskārās ar reālo dzīvi. Viņi ir pārliecināti, ka iegūtās zināšanas un prasmes noteikti noderēs turpmākajās mācībās un darbā.

Katram audzēknim 3. kursā ekonomikas priekšmetā bija jāuzraksta un jāizstāvē kursa darbs. Ļoti interesanti bija izstrādāti temati «Preiļu pilsētas ekonomiskā attīstība», «Tūrisma attīstība Latvijā un Preiļu rajonā», «Latvijas eksporta preces 90. gados», ieskaitot arī Preiļu rajona analīzi, «Mūzikas ierakstu tirgus», «Auto tirgus pasaulē un Latvijā 90. gadu beigās».

Skolēniem bija iespēja uzsākt pirmos pastāvīgos pētījumus ekonomikās jomā. Vislabāk veicās Kristīnei Pankratenko, kura savu zinātniski pētniecisko darbu «Preiļu pilsētas ekonomiskā attīstība»

teicami aizstāvēja gan rajona, gan valsts skolēnu konferencē Rīgā. Šogad pirmo reizi notika arī Latvijas vidusskolēnu ekonomikas olimpiāde, kuru organizēja Ekonomikas skolotāju asociācija. Godpilno trešo vietu 300 dalībnieku konkurencē ieņēma Guntis Bernāns, saņemot Ekonomikas ministrijas atzinības rakstu.

Šogad 3. komerckurss atšķīrās ar lielāku aktivitāti ārpusstundu darbā. Divas no trim ģimnāzijas skolēnu mācību firmām bija izveidojuši Guntis Bernāns (SMF SIA «Troksnis») un Sandis Brovackis (SMF SIA «Ritms»), aktīvi firmās darbojās Ēriks Martinovs, Valdis Pastars. Arī Latvijas skolēnu mācību firmu salidojuma organizatori bija šī kursa skolēni G. Bernāns, S. Brovackis un G. Kveders. Tādā veidā jaunieši apguva praktisko pieredzi uzņēmējdarbībā, bet tas prasīja arī lielu laika patēriņu un prasmi saplānot darbus tā, lai neciestu mācības.

Gribas atzīmēt arī tos 3. dabaszinību kursa skolēnus, kuri biznesa pamatus mācījās tikai divus gadus, tomēr viņu aktivitāte bija tikpat liela. Egils Vidžups piedalījās valsts ekonomikas olimpiādē un ieņēma ceturto vietu, bet skolēnu mācību firmās darbojās Intars Salenieks, Edgars Catlakšs, Raitis Skutelis.

Pie 3. komerckursā labajiem darbiem gribas minēt arī viņu aktivitātes skolas pasākumos — labi sagatavotos un interesantos priekšnesumus, iestudētās dejas un dziesmas. Viņi pierādīja to, ka uzņēmīgs cilvēks var un viņam vajag būt vispusīgam un paspēt pēc iespējas vairāk, tikai jāatceras, ka izdarītā darba kvalitāte no tā nedrīkst ciest.

Paldies skolotājiem, un lai jums labi veicas, 3. kursu absolventi!

Dr. oec. Elita Jermolajeva, Preiļu Valsts ģimnāzijas komerczinību skolotāja

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

◆ 16. jūnijā pulksten 10.00 ārkārtas rajona padomes sēde.

◆ 17. jūnijā pulksten 10.00 Rēzeknē darba grupas «Latgales attīstības plāns» pilotprojekta semināra nodarbības.

◆ 18. jūnijā piedalīšanās Latvijas inteliģences 28. konferencē «Latvijas meži un koki — tautas bagātība un tautas attīstības pamats».

Pulksten 11.00 Rēzeknē seminārs par energoapgādi.

◆ 29. jūnijā piedalīšanās Daugavas slimokases sapulcē Aizkrauklē.

Rajona sporta klubs «Cerība»

◆ 16. jūnijā sacensības futbolā, Preiļi — Jēkabpils (1988. dzimšanas gads).

◆ 17. jūnijā sacensības futbolā, Preiļi — Rēzekne (1986.gads).

◆ 18. jūnijā sacensības vieglatlētikā Krāslavā.

◆ 18. un 19. jūnijā piedalīšanās Alitus sološanas festivālā.

◆ 26. jūnijā «Metēju diena» — Latgales novada sacensības Preiļos.

◆ 28.-30. jūnijā Latvijas 52. skolēnu sporta spēles «A» un «B» grupā Rīgā.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs

◆ 15.-18. jūnijā rajona skolu skolēnu pašpārvaldes lideru vasaras nometne Preiļu Valsts ģimnāzijā.

Stabulnieku kultūras nams

◆ 19. jūnijā pulksten 23.00 spēlē grupa «Dinastija».

Vārkavas tautas nams

◆ 19. jūnijā diskotēka «... un pašam patīk»: Sākums pulksten 23.00.

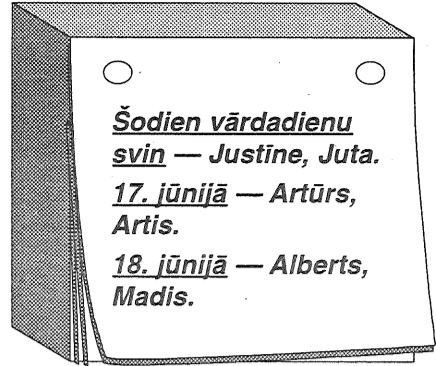
Pelēču kultūras nams

◆ 19. jūnijā pulksten 23.00 balle, spēlē «Aija».

Sutru kultūras nams

◆ 19. jūnijā pulksten 15.00 Bērņības svētki. Pulksten 22.00 balle, spēlē R. Kairāns.

Informāciju sagatavoja L.Rancāne

Šonedēļ

Aizkalnes pagastā
60 gadi Albīnai Zimelei 19. jūnijā.

Galēnu pagastā
75 gadi Antoņinai Soboļevai 19. jūnijā, 93 gadi Dortei Elstei 14. jūnijā.

Jersikas pagastā
60 gadi Jānim Ozoliņam-Ozolam 17. jūnijā.

Preiļu pagastā
65 gadi Vladislavam Zeilem 17. jūnijā, 70 gadi Leontijam Jakimovam 18. jūnijā.

Rožkalnu pagastā
60 gadi Marijai Paukstei 15. jūnijā, 65 gadi Leonardam Lozdam 15. jūnijā, 70 gadi Veronikai Pudānei 20. jūnijā un Janīnai Somai 18. jūnijā.

Rožupes pagastā
55 gadi Beneldai Lielojūrei 15. jūnijā.

Rušonas pagastā
70 gadi Helēnai Pastarei 14. jūnijā.

Silajānu pagastā
60 gadi Janīnai Ušpei 15. jūnijā.

Sīlukalna pagastā
60 gadi Janīnai Jurišai 17. jūnijā, 70 gadi Edmundam Čeičeniekam 14. jūnijā.

Stabulnieku pagastā
70 gadi Jānim Voveram 19. jūnijā.

Upmalas pagastā
55 gadi Janīnai Vaivodei-Šultei 18. jūnijā.

Vārkavas pagastā
75 gadi Jānim Jukšam 17. jūnijā.

*«Novadnieks»
sirsniņi sveic šisnedēļas
jubilārus!*

Preiļu futbolisti — labākie savā grupā

● Preiļu futbola komanda. Pirmajā rindā (no kreisās) Dmitrijs Šakurskis, Aigars Caics, Aleksandrs Kažemāks, Jānis Pizelis, Viktors Krotovs, Jānis Zarāns. Otrajā rindā Aleksandrs Linķevičs, Edgars Limanis, Sergejs Aleksejevs, Vladislavs Breidaks, Jānis Trofimovs, Aleksandrs Pomazunovs, Deniss Osetrovs un treneris Vladimirs Točko. J.Silicka foto

Turpinās Latvijas jaunatnes futbola līgas sacensības. Septiņās vecuma grupās savu futbola spēlētprasmi rāda apmēram 200 komandas no visas Latvijas. Preiļu rajonu pārstāv trīs komandas — 1986. gadā dzimuši zēni un divas 1988. gadā dzimušu zēnu komandas no Preiļiem un Līvāniem.

Kā preiļiešiem veicies? 1988. gadā dzimušo zēnu komanda uzvarēja Daugavpils I komandu (rezultāts — 5:1), Daugavpils II (3:1), Līvānu (4:0), Dinaburgu (6:1), bet zaudēja «Dižvanāgiem» no Rēzeknes (0:8).

Līvānu komanda šajā vecuma grupā uzvarēja Jēkabpils futbolistus (2:1), neizšķirti nospēlēja ar Dinaburgas komandu (1:1), zaudēja Daugavpils II (1:5) un «Dižvanāgiem» (2:4).

Daudzus vārtus spēlēs iesūti preiļieši Aigars Caics, Jānis Trofimovs un līvānietis Mārtiņš Čingulis.

Pašlaik turnīra tabula izskatās šādi:

Preiļi 18:11,	12 punkti
Daugavpils 26:8,	12 punkti
«Dižvanāgi» 30:6,	9 punkti
Daugavpils I 22:14,	9 punkti
Līvāni 6:13,	4 punkti
Jēkabpils 10:15,	3 punkti
Dinaburga 4:47,	1 punkts

Pirmā apla spēles tuvojas noslēgumam. Jūlija vidū sāksies otrais aplis. Divas labākās komandas no šīs apakšgrupas iegūs tiesības piedalīties Latvijas jaunatnes futbola līgas finālturnīrā.

L.Rancāne

Dagdas arodvidusskola
uzņem audzēkņus
šādās specialitātēs:

- kārtnieks (jaunākais policists).
3 g. 10 mēn., latviešu valodā, profesijas: atslēdznieks, A, B, C1 kat. autovadītājs, apgūst datortehniku, video un foto tehniku, likumdošanu, mācās pielietot ieročus;
- lauku mājamatnieks.
2 g. 10 mēn., krievu valodā, profesijas: atslēdznieks, B, C1 kat. autovadītājs, būvgaldnieks, metinātājs, mūmieks, A, C kat. traktorists, krāšņu mūmieks podnieks;
- lauku māju saimniece ar specializāciju tūrismā.
3 g. 10 mēn., latviešu valodā, profesijas: pavāre, apgūst datortehniku, biznesa pamatus, tūrisma maršrutu izstrādāšanas iemaņas un viesu uzņemšanas zināšanas;
- mācītis būvstrādnieks.
1 g. 10 mēn., krievu valodā, profesijas: mūmieks, betonētājs, apdares darbu speciālists;
- lauku mājamatnieks.
3 g. 10 mēn., latviešu valodā, profesijas: atslēdznieks, B, C1 kat. autovadītājs, būvgaldnieks, metinātājs, mūmieks, A, C kat. traktorists, krāšņu mūmieks podnieks;
- šuvēja.
2 g. 10 mēn., krievu valodā, iegūst šuvējas piegriezējas arodu.

Dokumenti jāiesniedz līdz 15. jūlijam. Skolā ir dienesta viesnīca, ēdnīca, darbojas sporta sekcijas un pulciņi. Absolventi pēc 3 g. 10 mēn. mācībām var iestāties augstskolā. Audzēkņi, kuri mācās grupās ar mācību laiku 2 g. 10 mēn., vidējo izglītību iegūst 3. kursa laikā mācoties vakarskolas 12. klasē, kura darbojas skolā.

Adrese: **Dagdā, Brīvības 3.**
Tālr. 53559, 53092.

Lattelekom INFORMĒ

No 1999. gada 1. jūlija visiem Lattelekom klientiem Preiļos un Preiļu rajonā tiks aprēķinata maksa par vietējām sarunām. Vietējās sarunas ir tās sarunas, kas veiktas starp abonentiem Preiļos un Preiļu rajonā.

Tarifi

Maksa par vietējām sarunām ir 0,02 Ls/min (bez PVN). Maksai par vietējām sarunām darba dienās no 20.00 līdz 7.00 ir spēkā taupības tarifs 0,014 Ls/min (bez PVN), bet sestdienās un svētdienās – 0,005 Ls/min (bez PVN).

Vietējo sarunu uzrādīšana rēķinā

Telekomunikāciju pakalpojumu rēķinā atsevišķi būs uzrādītas visas tās vietējās sarunas, kas garākas par 10 minūtēm. Vietējās sarunas, kas isākas par 10 minūtēm, rēķinā tiks uzrādītas kā īsas vietējās sarunas, un atsevišķi tālruņa numuri netiks uzrādīti. Iso vietējo sarunu izdrukā par papildu samaksu Jūs varat pieprasīt Klientu apkalpošanas centrā Preiļos, Raiņa bulvārī 21.

Pakalpojumi

Līdz ar maksas ieviešanu par vietējām sarunām, Jums būs iespēja izmantot Apollo Internet pieslēgumu, 900. sērijas Informācijas un 909. sērijas Izklāides tālruņa pakalpojumus. Papildu informāciju par pakalpojumiem Jūs varat iegūt visu diennakti, piezvanot bez maksas uz Pakalpojumu Informācijas centru pa tālruni: 800 8008.

Uzmanību!

Zvanot uz tālruņa numuriem, kas sākas ar cipariem 900 vai 909, maksa tiek aprēķinata pēc tarifiem, kas ir augstāki nekā vietējo un iekšzemes tālsarunu tarifi. Neatkarīgi no tā, no kuras vietas Latvijā Jūs zvanāt, zvani uz tālruņa numuriem, kas sākas ar cipariem 800, ir bez maksas.

Iesākām izmantot LR sertificētus tālruņa aparātus. Sertificēto tālruņa aparātu sarakstu Jūs varat saņemt Klientu apkalpošanas centrā Preiļos, Raiņa bulvārī 21.

Lai saņemtu papildu informāciju, lūdzam zvanīt visu diennakti bez maksas pa tālruni:

800 8008

LĪDZJŪTĪBAS

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu...
Nostājas blakus draugi un klusē,
Kaut vai tā lai tev palīdzētu.
**Dalām negaidīto sāpju smagumu
un izsakām patiesu līdzjūtību
Helēnai Rožānei sakarā ar
MEITAS pāragro nāvi.**
Namu pārvaldes darbinieki

Visi radi istabā,
Mūs' māmiņas vien nebija.
**Esam kopā ar Ilzi Vilcāni, MĀTI
mūžībā pavadot.**
«Mūdemniki»

Rūgta asara pār vaigu norit,
Roka ceļas smilšu sauju sviest,
Nekas nav atgriežams ne rīt, ne parīt,
Tik izturēt un nesalūzt.
**Smagajā sāpju brīdī mūsu patiesa
līdzjūtība Kudiņu ģimenei,
DĒLIŅU smiltajā guldot.**
Skolu valde

Mīlais bērns, kur nu tauriņi tavi,
Smilšu piļu un pieneņu prieks?
Saltos ledos guļ dzīvības roze,
Melnas, tik melns tajā mūžības miegs.
**Esam kopā ar tevi, Ievīn, no
BRĀLĪŠA uz mūžu atvadoties.**
Aglonas internātgimnāzijas kolektīvs

Skumst manu grāmatu atvērtās lapas,
Nevaru draugu pulkā vairs būt;
Uzdīgšu zaļajā asnā uz kapa
Sauli un debesu zilgmi gūt.
**Izsaku dziļu līdzjūtību Kudiņu
ģimenei, dēlu Kristapu KUDIŅU
pāragri zemes mātei atdodot.**
Kristapa Kudiņa pirmā audzinātāja
— skolotāja Čaunāne

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs.
**Kad pāri ziediem klusi list asaru
lāses, sērojam kopā ar Kristapa
KUDIŅA vecākiem un tuviniekiem
par zēna pēkšņo aiziešanu mūžībā.**
Sīļukalna pagasta padome un
pamatskolas kolektīvs

Kam, laimiņa, skopa bijī,
Mūža daļu vēlēdama,
Kam tu mani mazu, mīļu,
Zemes mātei novēlēji.
**Skumju brīdī esam kopā ar Kudiņu
ģimeni, no dēliņa KRISTAPA uz
mūžu atvadoties.**
Aglonas vidusskolas kolektīvs

Parādījies saulstariņam līdzīgs,
Rīta agrumā mūs atstāji.
**Esam kopā ar piederīgajiem,
Kristapu KUDIŅU
uz mūža māju pavadot.**
Aglonas vidusskolas 4. a klases
audzinātāja, audzēkņi un vecāki

Kaut es zemzemīte būšu,
Mežu balsis šalkos manu mūžu.
**Sērojam kopā ar Irēnu Kudiņu,
DĒLIŅU zaudējot.**
8. klases audzēkņi un vecāki

ALTE LEIPZIGER
RĪGAS FENIKSS
LAIMĒ UN BRAUC DROŠI!
No šī gada 1. jūnija līdz 31. decembrim, veicot autotransporta īpašnieku obligāto civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, jūs ik mēnesi varat laimēt kādu no 50 balvām.
Adrese: **Preiļos, Brīvības ielā 76 (blakus CSDD).** Tālr. 23030.

A/s «Preiļu siers» 1 kg piena iepirkuma cena no 1999. gada 16. jūnija (Ls):
augstākā šķira 0,090,
pirrnā šķira 0,070,
otrā šķira 0,055,
bezšķiras 0,020.
Piemaksas standartam atbilstošam pienam: par tauku saturu virs bāzes 3,5% 0,0005,
par olbaltumvielām virs bāzes 3,0% 0,001.

18. un 21. jūnijā pārdos jaunputnus (2-5 mēn.), šķīrotus cāļus, zoslēnus, pilēnus, vistas, barību: 8.40 Silajānos, 8.55 Riebiņos, 9.10 Preiļos, 9.50 Anspokos, 10.05 Kastīrē, 10.15 Rušonā, 10.25 Aglonā, 10.40 Jaunaglonā, 11.05 Ārdavā, 11.20 Pelēcos, 11.35 Aizkalnē, 11.50 Pīlišķos, 12.10 L.Klaparos, 12.25 Vārkavā, 12.35 Mačānos, 12.45 Vanagos, 13.00 Rožupē, 13.20 Līvānos (tirgū), 14.00 Rudzātos, 14.15 Priekulošos, 14.30 Anspokos, 14.40 Smelteros, 14.55 Polkoronā, 15.10 Stabulniekos, 15.25 Galēnos, 15.40 Sīļukalnā.

SIA «Remontnieks»
Aglonas stacijā pārdod:
x gāzbetonu, 25 Ls/m³,
x cementu, 38 Ls/t,
x šiferi, 1,15 Ls/loksne,
x ruberoidu,
x KNAUF režģi un špakteles,
x PAROK akmeņi vati.
Tālr. 65147.

Z/s «SENLEJAS»
PĒRK LIELLOPUS, JAUNLOPUS dzīvsvārā.
Piemaksā 12% kompensāciju vai 18% PVN.
PĀRDOD maisus.
Tālr. dispečieriem — 22454.

19. jūnijā pārdos melnus un raibus dienakti vecus cāļus, broileru cāļus un cāju barību Ārdavā 7.50, Aglonā 8.00, Jaunaglonā 8.20, Aglonas stac. 8.30, Baškos pie autobusu pieturas 8.40, Kastīrē 8.50, Preiļos 9.00, Riebiņos 10.00, Stabulniekos 10.20, Galēnos 10.30, Polkoronā 11.10, Pieniņos 11.30, Smelteros 11.50, L.Anspokos 12.00, Priekulošos 12.10, Rudzātos 12.30, Turkos 13.00, Lūzeniekos 12.40, Līvānos pie universālveikala 13.10, Rožupē pie pasta 13.40, Vanagos 14.00, Upmalā 14.20, Rīmicānos 14.30, L.Klaparos 14.45, Pīlišķos 15.00, Pelēcos 15.10, Nidemuizā 15.20.

Sīļukalna pagasta padome izsludina cenu aptauju pamatskolas ēkas logu remontam. Pieteikties pa tel. 37540, mob. tel. 9413637 vai personīgi.

Pērk cirsmaš.
Pievied mežu ar Valmet.
Tālr. 42911, 41334.

Iepērk jaunlopus, liellopus, aitas, zirgus.
Noformē subsidijas.
Tālr. 55658, 24464.

IU «Sana» pārdod: miglotājus, kartupeļu racējus un stādītājus, minerālmēslu klaidētājus, sienu grābekļus, rotējošās plaujmašīnas, universālos vāģotājus, arkus, kultivatorus, universālās dzirnavas u. c.
Tālr. 48546 no 9.00 līdz 18.00, mob. tel. 9488554, 9536927.

Pārdod

MTZ-82 L pēc kapitāļremonta, Ls 1200. Tālr. 24461 pēc 21;
plaujmašīnu KS-2,1. Tālr. 59313;
plaujmašīnu KRN-2,1, Ls 280. Tālr. 24461 pēc 21;
graudu dzirnavas: elektriskās un ar traktora piedziņu. Tālr. 78236;
lēti mēbeles. Tālr. 21061 no 8 līdz 10, no 19 līdz 23;
zirga ratus Riebiņu pag. Patmalniekos, V.Blūzma; māju nojaukšanai Preiļos. Tālr. 22305 dienā;
lēti māju Rožupes pag. Rušeniekos, V.Ivanovs; labu lauku māju promvešanai. Tālr. 22415 pēc 20; pusi mājas Preiļos, Brīvības ielā 33. Tālr. 21044;
dzīvokli Riebiņos. Tālr. 22153;
trīsistabu dzīvokli Rušonas pag. Kastīrē. Tālr. 75425; govī un grūsnu teli. Tālr. 59281, 59353;
govī Upmalas pag. Berezovkā, Gavars; govī. Tālr. 53530;
govī. Tālr. 57648;
govīs. Ir izvēle. Tālr. 52490 vai 52525;
darba ķēves. Tālr. 22697;
darba zirgu. Tālr. 23882;
zirgu. Tālr. 76250;
mazus bokserīšus. Tālr. 75449, 75327.

Pērk

kases aparātu. Tālr. 44507, mob. tel. 9520295.

Irē

1-istabas dzīvokli. Tālr. 21524.

Dažādi

Vajadzīgi pārdevēji. Tālr. 22846.
Sniedzam pakalpojumus rituālskābarības sagatavošanai. Tālr. 1-5668851 vai 1-5668838.

Iepērk skujkoku zāģbaļķus.
Ir transports. Samaksa tūlītēja.
Tel. 8-29-466768.

Pērkam lopus gaļai.
Tālr. 24147, 21956.